T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 538
KARAR NO : 2015 / 570
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET: Davacı şirkete kasko sigortası ile sigortalı bulunan araçta, ışıklı kavşaktan geçerken trafik ışıklarının faal olmaması nedeniyle karşı istikametten gelen araca çarpması sonucu meydana geldiği iddia edilen zararın, olayda kusuru bulunan davalıdan rücuen tazmini istemi ile açılan davanın; 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. Maddesi gereğince ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : R.Sigorta A.Ş.
Vekili : Av.Y.E.D.
Davalı : Ankara B.B.B.
Vekilleri : Av.N.K. (İdari Yargıda)
Av.D.B.G. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davacı şirket tarafından sigortalanan Ankara İl Sağlık Müdürlüğü'ne ait 06 AZ 1354 plakalı ambulans aracın, 25.07.2011 tarihinde Ankara ili, Yunus Emre Cad. Karaelmas Sokağında bulunan ışıklı kavşaktan geçerken trafik ışıklarının faal olmaması nedeniyle karşı istikametten gelen araca çarpması suretiyle meydana gelen kaza neticesi oluşan hasar bedeli olarak müvekkil şirketçe sigortalısına 2.012,75 TL'nin ödendiğini belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile, 2.012,75 TL'sı tazminatın, 1.191,00 TL'lik kısmının 18.11.2011 ödeme tarihinden, 821,75 TL'lik (56,81 TL + 764,94 TL) kısmının ise 19.12.2011 ödeme tarihinden itibaren işleyen avans faizi ile birlikte rücuen tazminine karar verilmesi istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 15.İdare Mahkemesi 25.04.2013 gün ve 2012/680 Esas, 2013/571 Karar sayılı kararı ile aynen;"Olaya ilişkin trafik kazası tespit tutanağının incelenmesinden, 25.07.2011 tarihinde sürücü Hüseyin Kcpenek'in sevk ve idaresindeki 06 BY 8573. plakalı ambulans aracının, Ankara İli, Yunus Emre Cad. Karaelmas Sokağında bulunan ışıklı kavşaktan geçerken trafik ışıklarının faal olmaması nedeniyle karşı istikametten gelen araca çarpması sonucu maddi hasarlı trafik kazasının meydana geldiği, olayda her iki araç sürücüsünün de kusursuz bulunduğu, kusurun yolun bakım ve onarımından sorumlu olan idareye ait olduğu anlaşılmakta olup, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin (g) bendinde "Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak..." büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılması nedeniyle, büyükşehir belediyesinin yetki alanı içinde bulunan kavşak üzerindeki trafik ışıklarının çalışmamasından davalı idarenin sorumlu olduğu ve üzerine düşen bakım ve onarım yükümlülüğünü yerine getirmemesi suretiyle kamu hizmetinin işleyişinde kusurlu davrandığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan; davalı idarenin hizmet kusuru nedeniyle tazmin edeceği zarar miktarı belirlenirken; zarar gören aracın sigortalanması amacıyla sigorta poliçesi kapsamında davacı şirkete belli bir miktar prim ödemesi yapıldığından, sigorta şirketince ödenen hasar bedelinin tamamından araç için tahsil edilen sigorta primlerinin düşülmesi suretiyle belirlenecek tutar üzerinden zarar miktarının tespit edilmesi gerekmektedir.

Buna göre; kaza geçiren ambulans aracının 20.01.2011 ile 20.01.2012 tarihleri arasında sigortalanması amacıyla sigortalı ile davacı sigortâ şirketi arasında imzalanan sigorta poliçesi karşılığında davacı sigorta şirketine 4.427,00-TL prim ödemesi yapılırken, araçta oluşan hasar nedeniyle sigortalıya ödenen miktarının ise 2.012,75 TL olduğu göz önüne alındığında, davacı şirketçe karşılanan zarar miktarının poliçe kapsamında ödenen sigorta primlerinin altında kaldığı görüldüğünden, davacı şirketçe karşılanmak zorunda kalınan bir zarar bulunmaması nedeniyle, davacı şirketçe tazmini istenilen miktarın kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Nitekim; konuya ilişkin Danıştay 8.Dairesinin 20.04.2012 tarih ve E:2008/7982, E:2012/1855 sayılı kararı da bu yöndedir." şeklindeki gerekçesi ile davanın esas yönünden reddine karar vermiştir. Karara davacı vekili tarafından itiraz edilmiştir.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1.Kuru 30.04.2014 gün ve 2013/31200 Esas, 2014/8376 Karar sayılı kararı ile aynen: "Dava konusu uyuşmazlıkta doğduğu iddia edilen zararın, 2918 sayılı Kanunun 10/b-1. maddesinin davalı belediyeye yüklediği sorumluluğun gereği gibi yerine getirilmemesinden kaynaklandığı dolayısıyla bu davanın 2918 sayılı Kanundan kaynaklanan bir sorumluluk davası olması nedeniyle aynı Kanunun 110. maddesi birinci fıkrası kapsamına giren dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girmektedir.

Buna göre İdare Mahkemesince, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görevinde olduğu kabul edilerek davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, davanın esasının incelenerek kabulüne karar verilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; itiraz isteminin KABULÜ ile Ankara 15. İdare Mahkemesi'nin 25/04/2013 gün ve E:

2012/680, K: 2013/571 sayılı kararının BOZULMASINA2577 sayılı Yasanın 45/4. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonunda davanın GÖREV yönünden reddine" karar vermiş, verilen karar davalı vekiline 09.06.2014 tarihinde, davacı vekiline 12.06.2014 tarihinde tebliğ edilmiş olup, yasal süresi içinde karar düzeltme yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı gerekçelerle; adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 26.Asliye Hukuk Mahkemesi: 12.02.2015 gün ve 2014/286 Esas, 2015/58 Karar sayılı kararında aynen; "Yargıtay 17. H.D.'nin emsal 2014/19839 E. 2014/16451 K. 10/04/2014 tarihli bozma ilamında belirtildiği şekilde ; "Bir kamu hizmeti görmekle yükümlü davalı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na, 2918 sayılı KTK'nun 10/b maddesinde, yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolların trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek görevleri verilmiş bulunmaktadır. Bu görevin 2918 Sayılı Yasada verilmiş olması, bunun ihlali nedeniyle oluşacak zarardan dolayı idarenin özel hukuk hükümlerine tabi olacağı sonucu çıkarılamaz. Hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden, idare aleyhine tam yargı davasının idari yargı yerinde açılması gereklidir. Esasen, 2918 Sayılı Yasanın hukuki sorumluluğa ilişkin 85. Vd maddelerinde, araç işleteninin sorumluluğu düzenlenmiş olup, idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu bu yasa kapsamı dışında tutulmuştur. Bu durumda mahkemece, görev, kamu düzenine ilişkin olup, yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınması gerektiğinden, sonuç itibariyle davanın reddine karar verilmesi yerinde ise de; gerekçe ve dayanılan sebep yerinde olmadığından davalı Belediye Başkanlığı yönünden idari yargının görevli olması nedeniyle görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, yazılı olduğu şekilde davanın husumet nedeniyle reddine hükmedilmesi doğru görülmemiştir." denmiştir.

Bu nedenle davaya bakmak görevi idari yargıya ait olduğundan davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş" şeklindeki gerekçesi ile 6100 Sayılı HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olmasına ilişkin dava şartı noksanlığı nedeniyle talebin usulden reddine, idari yargının görevli olduğunun tespitine karar vermiş, verilen karar davacı vekiline 08.04.2015 tarihinde, davalı vekiline 01.04.2015 tarihinde tebliğ edilmiş olup, taraflarca süresinde temyiz yoluna başvurulmadığından karara şerh edildiği üzere 27.04.2015 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasında adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirkete kasko sigortası ile sigortalı bulunan Ankara il Sağlık Müdürlüğü'ne ait 06 AZ 1354 plakalı araçta, Ankara ili, Yunus Emre Cad. Karaelmas Sokağında bulunan ışıklı kavşaktan geçerken trafik ışıklarının faal olmaması nedeniyle karşı istikametten gelen araca çarpması sonucu meydana geldiği iddia edilen zararın olayda kusuru bulunan davalıdan rücuen tazmini istemi ile açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fikra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davanın, 25.07.2011 günü meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası sonucu davacı şirkete sigortalı olan araçta meydana gelen zararın, olayda kusuru bulunan davalıdan rücuen tazmini istemi ile; Ankara 15.İdare Mahkemesi'nde dava açıldığı, davanın esas yönünden reddine karar verildiği, verilen kararın davacı vekilinin itiraz talebi üzerine; Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1.Kurul'u tarafından bozulduğu ve 2577 sayılı Kanun'un 45/4.

maddesi gereğince davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bunun üzerine davacı tarafından Ankara 26.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, Ankara 26.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın görevden reddedildiği ve tarafların temyiz etmemesi üzerine kararın kesinleştiği, davacının, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun 14.maddesi uyarınca görevli yargının belirlenmesi istemi ile Mahkememize müracaat ettiği anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayrımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fikrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden Ankara 26.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen 12.02.2015 gün ve 2014/286 Esas, 2015/58 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 26.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen 12.02.2015 gün ve 2014/286 Esas, 2015/58 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.09.2015 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN

KARŞI OY

Somut uyuşmazlıkta, davalı Belediyenin karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu zarara neden olan kazanın meydana geldiği iddia edilmektedir.

Anayasanın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmıştır.

İdare kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar İdare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/g. maddesi büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak görevini büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında saymıştır.

Bu bağlamda, bir kamu tüzel kişisi olan davalı belediyenin karayolu yapım, bakım ve işletilmesi şeklindeki kamu hizmetini idare hukuku ilke ve kurallarına göre yürüteceği ve anılan işlem ve eylemlerinden doğan uyuşmazlıkların da Anayasanın 125., 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddelerine göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği hususunda kuşku bulunmamaktadır.

Sayın çoğunluk, karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmalden doğan zararda adli yargıyı görevli kabul eden görüşüne hukuki dayanak olarak 2918 Sayılı KTK 110/1 md. hükümlerini esas almıştır.

11.01.2011 gün 6099 Sayılı Yasa'nın 14. maddesi ile 2918 Sayılı KTK 110. maddesine eklenen 1.fıkra ile "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. " hükmü getirilmiştir.

Yapılan bu değişiklik sonucu, 2918 sayılı Yasa'dan doğan sorumluluk davalarının, işleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların neden olduğu zararlara ilişkin olanları da dahil olmak üzere adli yargıda görüleceği, zarar görenin kamu görevlisi olmasının bu Yasa hükmünün uygulanmasının önlemeyeceği ve hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Yasa hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Sayın çoğunluk görüşünün aksine eldeki uyuşmazlık anılan yasa hükmü kapsamında kalmamaktadır.

Zira, 2918 sayılı Kanunun 85. maddesinde açıkça belirtildiği üzere yasa motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlar nedeniyle işletenin hukuki sorumluluğunu düzenlemektedir.

Yasa hükmünde geçen bu kanundan doğan ve adli yargıda görülmesi gereken sorumluluk davaları, 2918 Sayılı Yasa'nın 85. maddesinde düzenlenen motorlu araçların işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı araç işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin davalardır.

Yasa değişikliğinden önce kamu araçlarının işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı kamu idaresinin sorumluluğunun hangi yargı kolunda görüm ve çözümü konusunda yasada bir düzenleme bulunmadığından İdari ve Adli Yargı organları arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını sonlandırmak üzere sözü geçen yasa hükmü getirilmek suretiyle kamu araçlarının verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğunda 2918 Sayılı Yasa'nın amacına uygun olarak Adli Yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiştir.

Nitekim, yasa değişikliğine ilişkin Hükümet gerekçesi de getirilen yeni hükmün bu nedenle maddeye eklendiğini teyit etmektedir.

Diğer taraftan, sayın çoğunluk 2918 sayılı yasanın 110. maddesi hükmünün iptali istemi ile Anayasa Mahkemesine açılan dava sonucunda verilen yorumlu red kararlarını, karara dayanak almakta ise de bu görüşe de itibar edilmesi mümkün değildir.

Zira; "T.C. Anayasasında, Anayasa Mahkemesinin iptal veya iptal talebinin reddi dışında yorumlu red kararı verebileceğine dair bir işaret yoktur. Tersine T.C. Anayasasının 153/2 maddesi "Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez." hükmü böyle bir anlayışın benimsenmemiş olduğunun kanıtı olarak kabul edilebilir. Gerçi madde iptal kararlarından bahsetmektedir, ama Anayasa koyucunun amacının Anayasa Mahkemesinin kanun koyucu gibi hareket etmesini önlemek olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Yorumlu red kararlarının ise diğer mahkemeleri, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlaması itibariyle bir çeşit pozitif kanun koyuculuk anlamına geldiğine şüphe yoktur. (Türk Anayasa Hukuku Prof. Dr. Ergun Ozbudun. Sh. 440 vd.)

Hakkında yorumlu red kararı verilen bir kanun maddesi yürürlükte kalmaya devam eder. Dolayısıyla somut olaylara uygulanır. Somut olaylarda o maddenin ne anlama geldiğine, yani nasıl yorumlanacağına, bundan sonra da Anayasa Mahkemesi değil onu uygulayacak Mahkemeler karar verir. Anayasa Mahkemesinin yorumlu red kararı verirken yaptığı yorumunun diğer mahkemeleri bağlaması mümkün değildir. Bir kanun maddesinin nasıl yorumlanacağına onu uygulayacak olan Adli-İdari ve Askeri Yargı organları karar verir. Anayasa Mahkemesi Adli, İdari ve Askeri Yargı kollarının üst mahkemesi olmadığına göre bu yargı kollarındaki mahkemelere kendi yorumunu empoze etmesi mümkün değildir. O halde Anayasa Mahkemesinin verdiği yorumlu red kararlarının kendilerinden beklenen fonksiyonu ifa edebilmeleri, diğer mahkemelerin Anayasa Mahkemesinin bu yorumlarını benimsemelerine bağlıdır. Oysa hukukumuzda, Anayasa Mahkemesi kararlarında yapılan yorumlar diğer mahkemeleri bağlamaz. Zira Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı bu kararların hüküm fıkralarına münhasırdır. (Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Kemal Gözler, sh. 444)

Keza, Sayın çoğunluğun kararını dayandırdığı T.C. Anayasasının 158. madde hükümlerinin de uyuşmazlıkta uygulama yeri bulunmamaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkilerini düzenleyen T.C. Anayasasının 158. maddesi açık hükmünden de anlaşıldığı üzere Anayasa Mahkemesi ile diğer yargı kolları arasında olumlu veya olumsuz görev uyuşmazlığının doğması halinde Anayasa Mahkemesi görüşünün üstün tutulacağına ilişkin düzenlemenin, uyuşmazlıkta Anayasa Mahkemesinin görevlilik veya görevsizlik kararının bulunmaması, diğer yargı kolları ile arasında bir görev ihtilafının çıkmaması nedeniyle uygulanması mümkün değildir.

Açıklanan gerekçelerle uyuşmazlıkta idari yargı görevli olup, benzer ihtilaflarda da idari yargının görevli olduğu Yargıtay 4, 11, 17 Hukuk Dairelerinin istikrarlı kararlarıyla İçtihad edildiği gibi Danıştay kararlarında da uyuşmazlıkta İdari Yargının görevli olduğu benimsenmiştir. (Danıştay Onbeşinci Dairesinin E:2013/105, K:2014/177 sayı, E:2013/1757, K:2014/180 sayı, Danıştay İdari Dava Daire Daireleri Kurulunun E:2015/65, K:2015/540 sayı, vs.)

Sonuç olarak idarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlıkta adli yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Üye
Süleyman Hilmi
AYDIN